

10. årg. nr. 4 December 1998

GULDGÅSEN

Lokalhistorisk Forening for Vordingborg Kommune

Godsarkiver på Mikrokort

Der kan nu købes mikrokort med skifteprotokoller fra godsarkiverne i Jylland og Sønderjylland fremgår det af nyt fra Statens arkivers Filmingscenter i Viborg.

Man kan nøjes med at købe de kort, hvor registrene er på.

Godsskifterne fra det fynske og sjællandske område er endnu ikke affotograferede, men man begynder snart på de fynske.

Hvornår de sjællandske bliver færdige, vides endnu ikke

Mikrokort med folketællingerne fra 1860 kan nu også købes og kort med folketællingerne fra 1870 kommer i løbet af 1999.

Mikrokort koster p.t. kr. 15.- pr. stk.

Filmingscentret vil i øvrigt inden længe gå i gang med at scanne kirkebøger ind på CD-rom fra Bårse, Hammer og Tybjerg herreder, samt Lolland-Falster.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Bodil Madsen, tlf. 55 37 08 45 eller direkte til Filmingscentret tlf. 86 62 17 88.

Gamle historier på bånd.

Lokalarkivet har længe haft planer om at gemme og registrere historier fra pensionister på bånd.

Ønsket er strandet på, at vi ikke har kunnet få nogen til at tage sig af disse optagelser.

Måske var det noget for dig?

Har du lyst til at prøve, kan du henvende dig på arkivet. Vi har båndoptager og det fornødne materiel.

Kender vi ikke alle den situation, hvor der var noget, vi gerne ville have spurgt om, men at det nu er for sent.

Tænk lidt over det og henvend dig enten personligt på lokalarkivet på Glambæksvej i åbningstiden tirsdag, torsdag og fredag, eller på tlf. 55370638.

For fyrre år siden

Lige siden trediverne har der næsten hvert år været afholdt byfest i Vordingborg. Som regel arrangeret af turistforeningen for at skaffe penge til at styrke turismen i byen.

I mange år hed det rundskuedag, derefter Vordingborg-dag, men i 1958 besluttede man, at nu skulle der ske noget særligt. Et Gåselaug blev indstiftet til stå for arrangementet. Om dette fortæller Viggo Zuschlag følgende historie.

Den 26 november var det lige bestemt 40 år siden, at jeg blev optaget i Vordingborg Gåselaug. Det giver mig anledning til følgende skriveri.

I Vordingborg har byfesterne altid været gode arrangementer. Under skiftende navne på denne begivenhed bakkede byens og oplandets beboere op om dette helt lokale initiativ.

I 50-erne hed byfesten "Gåsefesten". Adskillige af byens borgere gik sammen med turistforeningen og stablede festerne på benene. Ingen af hjælperne modtog nogen form for hyre andet end skægt samvær

under festerne.

De indtjente midler gik ubeskåret til turistforeningens arbejde, samt til en fond, der ad åre skulle rejse en statue af kong Valdemar.

(Det blev som bekendt gjort på privat basis langt senere).

For at motivere og indpiske medhjelperne til hårdt og engageret arbejde opfandt een af de fremmeste "ældste" i staben gåselaug. Det var tidligere redaktør for Vordingborg Avis, H.C.Petersen, en kendt mand i byens selskabs- og foreningsverden.

Sct. Georgsgilderne

Han henvendte sig også til Sct. Georgsgilderne i Vordingborg om assistance ved byfesten, og det blev min indgang til laug. et.

Adskillige borgere var klar til optagelse, og laug. et blev grundlagt ved en højtidelighed den 13. juni 1958. Selv var jeg forhindret denne aften, men min tur kom senere.

Der blev udarbejdet en laugsskrå(vedtægter), hvor man efter gammel gildeskik fastslog reglerne for laug. ets virke og midler. H.S. havde her skelet til gamle laugsprotokoller fra håndværkerkredse, men også Sct. Georg Gildernes laugsskrå blev taget med.

Som medlemmer kunne alle "indvånere" i Vordingborg optages, såfremt de havde deltaget i afviklingen af gåsefesten.

Man startede som lærling, senere blev man svend og mestersvend og endte måske endda som mester.

Ledelsen bestod af en laugsmester samt fire såkaldte stolsbrødre, alle valgt demokratisk efter indviklede regler.

Jeg blev optaget den 26. november kl. 19.30 sammen med enkelte andre, jeg husker ikke hvem.

I Gåsetårnet

Laugsledelsen havde med megen møje og besvær fra Nationalmuseet indhentet tilladelse til at afholde højtideligheden i et af gåsetårnets stokværk.

Der måtte ikke være levende lys, og vi måtte ikke ryge.

H.C Petersen sad i højsædet, og vi aflagde løfter til ham om solidaritet overfor gåsefesten.

Meget højtideligt, men bitterligt koldt.

Et hastigt blik rundt i kredsen afslørede kendte ansigter fra byen og dens omegn.

Var der nogen kvinder tilstede? - Jeg husker det ikke.

Efter løfteafgivning var der udlevering af laugsbrev og et eksemplar af laugsskråen. Lykønskninger fra omgivelserne med optagelsen.

Kulden sneg sig op ad benene, så aftenens traktement af bidesild og gammelost, ledsaget af brændevin og fadøl var meget kærkomment.

Stemningen og selskabet denne aften gav egentlig løfte om gode senere sammenkomster i dette regi.

Det kom desværre ikke til at holde stik. Ja faktisk skete der ikke rigtigt mere i gåselauget, og såvidt jeg ved, gik det langsomt men

sikkert i opløsning.

Mit laugsbrev og laugsskråen er naturligvis afleveret til lokalarkivet.

Viggo Zuschlag

Vellykket billedaften

Foreningens billedaften i Medborgerhuset den 11. november blev ligesom sidste år en succes.

Det var denne gang nyere billeder, der skulle bestemmes, og det lykkedes at få sat navn på op mod halvdelen af dem, man ikke kendte i forvejen.

Registreringen fortsætter på lokalarkivet indimellem, når der er tid til det.

udgives af
 Lokalhistorisk
 Forening for
 Vordingborg
 Kommune
 Ansv. redaktør:
 Verner Jensen
 Tryk: Biblioteket
 ISSN 0905-1171

Mere elektronik

Det er lykkedes at få forbedret det elektroniske udstyr på lokalarkivet på Glambæksvej med anskaffelse af en scanner og udskifning af en af de PC'ere, der fandtes i forvejen med en bedre fra biblioteket.

Det betyder betydelige fordele for dem, der frivilligt registrerer arkivets materiale.

Navnlig scanneren er en stor fordel i forbindelse med billedregistreringen, idet man når registreringen en gang er færdig, vil kunne hente billedmaterialet frem fra en diskette eller harddisk og optrykke den samtidig med at originalen opbevares på arkivet.

Arkivet håber også med tiden at kunne anvende internettet på arkivets PC'ere, så man kan hente oplysninger udefra i forbindelse med slægtsforskning.

Lokalhistorisk forening for Vordingborg Kommune

Foreningen har til formål at vække og nære interesse for egnens historie, at indsamle, registrere og på betryggende måde bevare lokalhistorisk materiale og gøre det tilgængeligt for interesserede.

Bladet udkommer fire gange om året. Det udsendes til medlemmer og fremlægges på biblioteker o. lign.

Foreningen har til huse i lokalarkivet, Glambæksvej 3, hvor der er åbent tirsdag fra kl. 13.00 - 16.00 og torsdag og fredag fra 10.00 - 12.00

Foreningen er oprettet 10/12 1987.

Medlemstal ca. 120.

Kontingent: Personligt: 60 kr. pr. år.
 Husstand: 90 kr. pr. år.

Indmeldelse sker ved henvendelse til medlemmer af bestyrelsen.

Foreningens adresse:

Lokalhistorisk Forening for Vordingborg Kommune

Ingemannsvej 9

4760 Vordingborg.

Giro: 2 52 89 91

Bestyrelse:

Preben Jensen(formand) 55370362

Kurt Hansen (kass.) 55375251

Robert Harvest(sekr.) 55985258

Verner Jensen 55377056

Grethe Wich 55374120

Knud Jensen (suppl.) 55370669

Viggo Zuschlag(supp.) 55371428

Arkivar Åse Rabjerg 53770638